

Република България
ИКОНОМИЧЕСКИ
И СОЦИАЛЕН СЪВЕТ

РЕЗОЛЮЦИЯ

**Ускорено въвеждане на Национална депозитна система –
стратегически инструмент за кръговост при употребата на
опаковките за напитки**

/разработена по собствена инициатива/

**София
Февруари 2026**

В Плана за дейността на Икономическия и социален съвет за първото полугодие на 2026 г. е включена за разработване резолюция по собствена инициатива на тема: „Ускорено въвеждане на Национална депозитна система – стратегически инструмент за кръговост при употребата на опаковките за напитки“.

Разработването на резолюцията бе разпределено на Председателския съвет с докладчици заместник-председателите на ИСС – Мария Минчева от група I, Пламен Димитров от група II и Богомил Николов от група III. Работата на докладчиците беше подпомогната от външния експерт Антон Пейчев.

На заседание, проведено на 16.02.2026 г., Председателският съвет взе решение за одобрение и внасяне в пленарна сесия на проект на Резолюция на ИСС относно „Ускорено въвеждане на Национална депозитна система – стратегически инструмент за кръговост при употребата на опаковките за напитки“.

На своята пленарна сесия, проведена на 27.02.2026 г., Икономическият и социален съвет прие настоящата резолюция.

1. Икономическият и социален съвет подкрепя последователните усилия на задължената индустрия, общините и неправителствени организации за конструиране и въвеждане на Национална депозитна система в България, като естествен и наложителен етап от развитието на европейската политика в областта на околната среда и кръговата икономика.
2. Депозитната система представлява организиран механизъм за обратно приемане на определени опаковки за напитки, при който при покупка се заплаща възстановима сума (депозит), която се възстановява изцяло на потребителите при предаване на опаковката. Функцията на депозита е да осигури устойчив стимул за участие и висока степен на връщане, без да създава непропорционална финансова тежест за потребителите.
3. ИСС подчертава, че въвеждането на депозитна система е структурна реформа от национално значение с пряко въздействие върху функционирането на вътрешния пазар, стопанската дейност на стотици предприятия и десетки хиляди търговски обекти, на общините и ежедневието на всички граждани. Подобна реформа трябва да бъде легитимно осъществена с предварително изградена държавна политика, институционална координация между отговорните органи на изпълнителната власт и с широко обществено съгласие.
4. ИСС отбелязва, че европейската регулаторна рамка за национална депозитна система има за цел да гарантира реалното и ефективно функциониране като инструмент на разширената отговорност на производителя. Регламент (ЕС) 2025/40 относно опаковките и отпадъците от опаковки¹ (Регламента) надгражда Рамковата директива за отпадъците², като поставя депозитната система в центъра на усилията за постигане на високи нива на събиране на опаковки от напитки и използване на рециклирано съдържание в новите.
5. ИСС подчертава, че държавите членки са задължени да осигурят най-малко 90% разделно събиране на опаковки за напитки за еднократна употреба до 2029 г., както и изпълнение на обвързващите изисквания за минимално съдържание на рециклирана пластмаса в пластмасовите бутилки за напитки. Това налага

---

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/ALL/?uri=CELEX:32025R0040>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008L0098-20251016>

България да има оперативно функционираща депозитна система в България до 2029 г.

6. Според ИСС депозитната система за връщане на опаковки от напитки е най-ефективният инструмент за реализиране на високи нива на събиране на опаковки от напитки и за осигуряване на чисти и хомогенни материални потоци, необходими за изпълнение на европейските цели за рециклиране и използване на рециклирано съдържание в опаковките за напитки.
7. ИСС подчертава, че при въвеждане на националната депозитна система в България следва да се приложат принципите на гарантирано връщане на депозита, достъпност за потребителите и универсално покритие, прозрачност, икономическа ефективност и стабилност:
  - a. Системата следва да бъде организирана така, че да гарантира удобен и равнопоставен достъп за всички потребители на територията на страната, включително в малки населени места. Връщането на опаковки трябва да бъде лесно, бързо и практически достъпно.
  - b. Стойността на депозита трябва да бъде ясно отделена от единичната цена на продукта и пълното ѝ възстановяване не трябва да води до допълнителни разходи за домакинствата;
  - c. Тя следва да бъде конструирана и управлявана по начин, който осигурява устойчив, предвидим и достъпен вътрешен поток от висококачествен рециклируем материал;
  - d. Чрез гарантирано събиране на значителни количества чисти опаковки системата следва да създаде условия за ресурсна сигурност и за ограничаване на зависимостта на българските производители от ценовата волатилност на международните пазари на рециклирани суровини, което е от първостепенно значение за икономическата устойчивост на малките и средните предприятия;
  - e. Депозитната система следва да бъде изградена като икономически ефективен и социално балансиран механизъм, въз основа на принципа на разходна ефективност, който ограничава излишното нарастване на административните и оперативните разходи и осигурява предвидимо и устойчиво ниво на финансовите задължения на участващата индустрия,

ограничавайки по този начин предпоставките за инфлационен натиск, в т.ч. върху цените на крайните продукти в обхвата на системата.

- f. Компенсирането на търговците, участващи в обратното приемане на опаковките, следва да се основава на справедливо покриване на реално извършените и обосновани разходи, като гарантира равнопоставено и икономически устойчиво участие в системата и не нарушава тяхната икономическа жизнеспособност;
  - g. Необходим е ефективен контролен механизъм за прозрачност в определянето на размера на депозита, разходите за функциониране и таксите, заплащани в Депозитната система и за защита на потребителските интереси.
8. ИСС обръща внимание на внушителния обем работа по изготвяне на нормативна рамка за създаване на национална депозитна система в България:
- a. През 2022 г., по инициатива на бизнеса, към МОСВ с участието на заинтересованата индустрия, сдружението на общините, екологични и други неправителствени организации е създадена работна група за въвеждане в страната на депозитна система за опаковки от напитки.
  - b. През 2023 г., отново по инициатива на бизнеса, съвместно с експертния състав на МОСВ е разработено техническо задание за избор на изпълнител и е изготвен доклад относно проучването „Извършване на сравнителен преглед на европейския опит в прилагането на депозитна система за опаковки и възможности за внедряването ѝ в България“.
  - c. През 2024 година, отново по инициатива на бизнеса, работната група за депозитната система към МОСВ,³ разработва Техническа спецификация за второ проучване със задача - избор на приложим модел за въвеждане на депозитната система и подготовка на съответната нормативна уредба. В рамките на работната група е изготвено техническо задание за избор на изпълнител за определяне на технически параметри на депозитната система. В резултат е изготвено проучване „Въвеждане на нов модел за разделно събиране на отпадъци от опаковки в България“.
  - d. На базата на двата аналитични документа, през 2024 г. в рамките на работната група са обсъдени основната част от текстовете за проект на

---

³ Заповед РД – 191/14.03.2024

ЗИД на Закона за управление на отпадъците (ЗУО), който да определя рамката на националната депозитна система.

9. ИСС с тревога отбеляза, че независимо от интензивните усилия на широк кръг заинтересовани страни и постигнато съгласие по основни положения в законопроекта, работната група спира своята работа.
10. Още по-голямата тревога предизвика внесенят в Народното събрание от двама народни представители ЗИД на ЗУО (сигн. № 51-654-01-8 от 21.01.2026), който съдържа принципни различия в подхода на въвеждане на депозитната система в България и не е обсъден в рамките на нарочно създадената и функционираща в рамките на няколко правителства работна група.
11. ИСС обръща внимание, че е недопустимо в периода на финализиране на усилията по присъединяването на България към Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), българските власти да използват похвати, с които се нарушава добрата нормотворческа практика – изготвяне на оценка на въздействието, при необходимост и пълна такава, междуведомствено съгласуване, обществено съгласуване със заинтересованите страни.
12. Със законопроекта се предлага държавно управлявана депозитна система с оператор – публично предприятие, учредено от изпълнителната власт. ИСС споделя виждането, че подобно предложение е несъвместимо с изискванията на европейското право за независим оператор, който не разпределя печалба и противоречи на принципите на разширената отговорност на производителя. При този модел липсва реален контрол на задължените лица върху разходите и икономически стимули за разходна ефективност, което създава риск от неоправдано нарастване на таксите и инфлационен натиск върху потребителите.
13. ИСС отбелязва, че депозитната система е регулаторен инструмент на разширената отговорност на производителя (РОП), при който задълженията за изграждане, финансиране и функциониране са възложени на пускащите на пазара (производители и вносители). Този подход е заложен в чл. 8а от *Рамковата директива за отпадъците (2008/98/ЕС, РДО)*⁴, който изисква ясно разпределение на ролята и отговорностите, реален контрол от страна на задължените лица върху разходите, икономически стимули за ефективност и прозрачност на финансовите потоци.

---

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008L0098-20251016>

14. В този смисъл, водещата роля на индустрията в депозитната система не е въпрос на избор, а пряко следствие от европейската правна рамка. Производителите и вносителите на напитки са задължените лица по системата, тъй като пускат опаковани продукти на пазара и носят отговорност за събирането и рециклирането на опаковките от напитки за еднократна употреба. Търговците на дребно имат ключова оперативна роля като точки за обратно приемане и основен начин за взаимодействие с потребителите - последният и най-важен елемент от депозитната система. Ролята на държавата, съгласно утвърдения европейски модел, е регулаторна и контролна, не оперативна.
15. Тези принципи последователно са защитавани в публичните позиции на водещи европейски и международни организации, включително EXPRA, The Brewers of Europe, UNESDA и Natural Mineral Waters Europe, както и от международни експертни организации като Reloop, които посочват индустриално управляваните депозитни системи с независим оператор без разпределяне на печалба като утвърден европейски модел за ефективно прилагане на РОП.
16. ИСС обръща внимание на големия брой заинтересовани страни, изпратили писмени становища по ЗИД на ЗУО, сред които браншови организации, в т.ч. и европейски, национално представени работодателски организации, сдружението на общините, екологични организации, двустранни търговски камари. Сред представените писмени становища няма нито едно, което да подкрепя законопроекта.
17. България разполага с вече изграден широк консенсус върху основните принципи и модел на депозитна система, формиран в рамките на работата на експертната група към МОСВ. Тези принципи са в пълно съответствие с европейската регулаторна рамка и утвърдена практика в държавите членки. Те бяха представени още през 2025 г. пред ОИСР като пример за балансиран и икономически обоснован модел. Допълнително, възложените от МОСВ през 2023 г. и 2024 г. независими цялостни проучвания за въвеждане на депозитна система в България предоставят необходимата аналитична база за изготвяне на пълноценна оценка на въздействието.
18. В тази връзка, ИСС се обръща към Народното събрание с настояване внесеният на 21.01.2026 г. законопроект за изменение и допълнение на Закона за управление на отпадъците сигн. № 51-654-01-8 да не бъде разглеждан. Вместо

това, в най-кратки срокове да се финализира законодателното предложение, разработвано в рамките на работната група в Министерство на околната среда и водите с участие на задължената индустрия, общините и неправителствения сектор.

19. ИСС обръща внимание, че за да може Националната депозитна система да функционира ефективно от 2029 г., България вече следваше да е приела нормативната рамка. За да се случи това е необходимо да се конституира нейният оператор, да се планират необходимите инвестиции, да се получат съответните разрешителни, да се изградят съответните логистични потоци. Две години е оптимистичен срок за извършване на тези действия, особено в българската действителност.
20. В тази връзка, ИСС апелира за национално отговорно поведение и заявяване на ясна политическа воля за възстановяване на открития експертен диалог с индустрията, общините и неправителствения сектор. Финализираният текст на законопроекта, по който да се постигне съгласие между тях, да бъде разгледан от Министерския съвет, и приет от Народното събрание с ясен целеви хоризонт до края на месец юни 2026 г.

/п/

Зорница Русинова

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН СЪВЕТ